

Filitalia, de vereniging voor verzamelaars van postzegels van Italië en gebieden, Vaticaan en San Marino, is opgericht op 25 oktober 1997. K. v. K. Rijnland nr. 28077878. Het verenigingsjaar loopt van 1 januari t/m 31 december, opzeggingen vóór 1 oktober. Contributie: € 15 per jaar, overmaken op rekening 34 68 19 369 t.n.v. Filitalia. Contributie buitenland: € 20 per jaar IBAN NL17RABO0346819369 met BIC RABONL2U t.n.v. Ver. Filitalia. Dit blad verschijnt zes keer per jaar. Losse nummers € 2,50.

ISSN 2211-5048

Jaargang 15, nummer 5/6. Dubbelnummer, november 2012
www.filitalia.nl

ZO OP HET OOG GEEN ECHT BIJZONDERE BRIEF

Deze brief is op 4 november 1921 vanuit Suk El-Giuma verzonden naar Tripoli, de hoofdstad van Libië. Volgens tarief is de 80 centesimi netjes gefrankeerd met 5 zegels van de toen in omloop zijnde Pittorica-serie. Niets mee aan de hand dus. Of toch? Kijk maar eens goed naar de twee zegels van 5 centesimi rechtsboven. Daar staat het groene middenstuk op z'n kop. En zo is deze gewone brief toch iets heel bijzonders. Nog meer over kopstaande en anderskleurige middenstukken van deze serie in dit nummer.

IN DIT JUBILEUMNUMMER:

KERSTPRIJSVRAAG
JUBILEUMVEILING
MUSSOLINI HOOG TE PAARD
LOTTERIA AUTOMOBILISTICA

SNELLE POST UIT SOMALIA
UITSLAG ZOMERPRIJSVRAAG
UMBERTO II 'DE MEIKONING'
SASSONE 2013

DE LOTTERIA AUTOMOBILISTICA DI TRIPOLI

Vincent Prange

Een van de bekendste Formule-1 autoraces voor de Tweede Wereldoorlog was zonder twijfel de Grand Prix van Tripoli. Deze wedstrijd ging in 1925 voor het eerst van start door de straten van Libische hoofdstad. Hij werd gewonnen door Renato Ballestrero in een wagentje van het merk Officine Meccaniche. Deze fabriek werd in 1933 overgenomen door Fiat, maar de nieuwe eigenaar stopte al een jaar later met het maken van personenauto's onder deze naam. In dat jaar werd rond het zoutmeer van Mellaha tussen Tripoli-stad en Tajura een prachtig autocircuit aangelegd dat door de beroemde vliegenier Italo Balbo kort voor zijn fantastische eskadervlucht naar Amerika op 7 mei 1933 officieel werd ingewijd. De eerste race op het nieuwe circuit ging over 15 ronden.

10 mei 1936: Maarschalk Balbo zwaait met de vlag en de strijd om de Gran Premio di Tripoli is begonnen!

Al direct hing er rond deze loterij een geur van fraude maar een gedegen onderzoek wees uit dat de zaak toch echt niet door de coureurs verkocht was. In de latere jaren werd de loterij steeds belangrijker en werd er ook flink propaganda voor gemaakt. Zo was er in Italië lange tijd een mechanisch stempel in omloop met de opwekking toch vooral lootjes te kopen.

Het belang van deze race moet men ongeveer vergelijken met de Grand Prix van Monaco want toen waren er al ruim 10.000 toeschouwers bij dit evenement aanwezig en in heel Europa was er geen mooier circuit te vinden. De internationale deelnemers werden bovendien vorstelijk onthaald door de nieuwe gouverneur van Libië, de flamboyante Balbo.

Hij bracht zijn gasten onder in het splinternieuwe Uaddanhotel (zie postzegel op de kaart en de afbeelding op de kaart hieronder) dat als belangrijk nieuw feature over een casino en een theater beschikte.

Er werd een grote loterij voor 12 lire per lot aan verbonden: de Lotteria Automobilistica di Tripoli.

Toch werd er een beetje naziroet in deze overheerlijke Italiaanse minestrone gegooid door de fanatieke Duitsers, die met hun nieuw ontwikkelde wagens de races van 1935, 1937, 1938 en 1939 wonnen. Gelukkig waren zij in 1940 te druk bezig de wereld te veroveren om mee te kunnen doen en konden de Italianen met een Alfa Romeo nog een maal winnen voordat zij ook in de catastrofe van de Tweede Wereldoorlog werden betrokken.

De Grand Prix werd in 1941 niet meer verreden, maar de lootjes van 12 lire werden voor deze race al wel verkocht. Zou er op onderstaand lot een prijs zijn gevallen? Dan haal ik hem alsnog op!

Het circuit werd na de oorlog door de geallieerden

in gebruik genomen als vliegveld, de Mellaha Air Base en vandaag de dag is het nog steeds een belangrijke luchthaven, Mitiga International Airport. Van het oude circuit is niets meer te herkennen. De mooie palmen hebben moeten plaatsmaken voor beton en gebouwen (zie Googlemaps).

De auto's razen door de bochten tussen de palmen door. Idyllisch Libië!

Op www.youtube.com staan twee prachtige filmpjes over deze race. Op een ervan staan alle mooie affiches die in de loop der jaren zijn gemaakt. Aanbevolen!

VERSNELLING VAN DE POSTVERBINDINGEN VANUIT SOMALIA

Vincent Prange

Italië had sinds begin 1900 met Somalia dan wel een mooie bananenkolonie in Oost-Afrika verworven maar de post was in de jaren twintig nog steeds vier weken of langer onderweg naar het moederland. Pas in 1935 kwam er een reguliere luchtpostverbinding, maar vóór die tijd moesten boten het werk doen. Vaak was de post vanuit hoofdstad Mogadiscio eerst dagenlang onderweg naar Aden om daar ingescheept te worden op een van de Engelse schepen van de India-lijn. Deze deden vervolgens onderweg in Italië Genua aan en dan werd de Italiaanse post uit Somalia daar weer uitgeladen. Later werd ook post meegegeven aan Italiaanse marineschepen die in deze contreien actief waren.

Deze post is aan geen enkel speciaal stempel te herkennen, maar anders is het gesteld met brieven die direct aan deze schepen werden meegegeven.

Daar werd vaak wel een speciaal stempel opgezet. Deze post is vandaag de dag nog nauwelijks te

Mogadiscio met het stoomschip Piave. Volgens een geschreven aantekening op de achterzijde is de brief verzonden op 18 mei 1934 en aangekomen op 7 juni 1934 in Rome. Toch nog een hele tijd!

Allereerst een ansicht van een bijzonder klein formaat: slechts 6 centimeter hoog. Deze is op 8 februari 1929 in de Egyptische plaats Suez meegegeven aan het Italiaanse marineschip R. Nave Lussin en op dat schip werd de kaart van een speciaal stempel werd voorzien.

Ten tweede een kaart (waarschijnlijk uit 1934) met het mooie stempel van de Capitano Bottego van de Italo-Somala-lijn, die met drie nieuwe motorschepen de reistijd tussen de Somalische havenstad Merca en Genua tot 12 dagen inkortte.

Ten slotte een brief (van de bekende filatelist Sismondo) aan Alberto Diena, verzonden vanuit

In deze periode is nog een andere poging gewaagd om de reistijd te bekorten. Op 18 juni 1929 werd door de Società Tirreana een postdienst per autobus van Mogadiscio naar Bender Cassim (tegenwoordig Bosaso of Boosaaso, Puntland) in Noord-Somalia geopend. Gereden werd met bussen van het type Fiat Spa 130 (dit voor onze autoliefhebbers) met plaats voor ook nog eens 30 passagiers.

De brieven moesten voor deze eerste dienst extra gefrankeerd worden met het expressezegel van 1,25 lire, maar kregen wel een heel mooi vierkant speciaal stempel. Er zijn volgens berichten het flinke aantal van 400 stuks post meegegeven, maar toch zijn ze heel moeilijk te vinden. Dat komt omdat veel zegels met deze stempels zijn uitgeknipt of afgeweekt. Kijk maar naar deze

voorbeelden. Vooral het losse expressezegel van 2,50 lire met dit speciale stempel doet pijn aan mijn filatelistische ogen want met het afweken daarvan is een uiterst zeldzame brief verloren gegaan.

De latere kaarten en brieven met deze expressediensdienst kregen eveneens een speciaal (rond) stempel, maar ook deze post is uiterst zeldzaam. De geboekte tijdwinst van acht dagen woog misschien niet op tegen de kosten, zodat de dienst in de loop van 1931 werd gestaakt.

Ik besluit met een leuk kaartje uit 1938 van de reguliere scheepsdienst "Tirreno-A.O.I." van

rederij Garibaldi. Zij voeren vanuit Genua naar Eritrea en Somalia.

Literatuur: Paolo Bianchi, Somalia Italiana, Vaccari, 1992

DE ZOMERPRIJSVRAAG: EEN LASTIGE OPDRACHT?

Jan de Rijke

Deze prijsvraag was geïnspireerd door het vakantieverhaal van Quirijn Mulder vorig jaar in ons blad en kwam uiteindelijk tot stand door speurwerk in mijn eigen verzameling naar data en plaatsnamen op stempels. De eigenlijke uitvoering had nog wel wat voeten in aarde. Een eerste versie van deze prijsvraag werd door de eindredacteur van ons blad direct afgeserveerd als te moeilijk. Met pijn en moeite werd de gepubliceerde versie geaccepteerd met de krantenknipsels als extra hulpmiddel.

Het zomernummer van ons clubblad was nauwelijks naar de leden verzonden of ik kreeg al een complete oplossing in mijn elektronische brievenbus van Theo Admiraal. Hier zat een voor Theo minder leuke verklaring bij: hij was net aan zijn enkel geopereerd en moest daarom in bed blijven. Voor hem kwam de prijsvraag dus op het juiste moment. Theo had wat moeite met de spelling van een enkele plaatsnaam, dus er was nog hoop voor de overige inzenders.

Er druppelden nog wat oplossingen binnen en daar zaten ook vrijwel foutloze bij. Op wat vertaalfoutjes na (Genua i.p.v. Genova en Trento i.p.v. Trento) kwam Jan van Riel er het beste uit, kort daarop gevolgd door Thom van Rossum. Theo Admiraals verklaring van de samenhang bleef de beste. Ik begon mij al voor te bereiden op het opmaken van de einduitslag toen ik op de laatste dag van de inzendingstermijn een dikke envelop in

mijn brievenbus vond. Hier zat een compleet werkstuk in van Ruud Koetsier waarin alle facetten van de prijsvraag besproken en becommentarieerd werden. Het interessante was dat hij zelfs verbanden vond, waar ik me zelf niet van bewust was.

Het begon al met de titel van de prijsvraag 25 Maffiabazen? Na een haarfijne analyse toonde Ruud het volgende aan:

- a) De Capo van de Sacra Corona Unita stuurde een brief op 31 december 1909. In de Sacra Corona Unita werd hij opgevolgd door zijn zoon die een brief verstuurde in maart 1934.
- b) In 1927 verstuurde de Capo van de Cosa Nostra zijn brief.
- c) Op 29 april 1949 verstuurde de Capo van de Camorra zijn brief en op 23 december 1965 nog één.
- d) De Capo van de Ndrangheta verstuurde zijn brief op 27 december 1964.

Dit betekent dat er dus vijf Capo's in het spel voorkomen. Geen 25 maar 5 maffiabazen dus.

Verbaasd over zoveel scherpzinnigheid bladerde ik verder door het werkstuk. De slagzin *Vind je 't een lastige opdracht?* werd schijnbaar moeiteloos

3. Thom van Rossum - tegoedbon van 10 € te besteden in onze veiling.

Complimenten voor de opzet. Heel knap dat alle provincies er maar één keer in voor kwamen. Het moet je heel veel tijd gekost hebben en plezier gegeven hebben om de puzzel op te zetten.

Ik heb erg gelachen om de inleiding van de puzzel. Stel je voor dat alle maffiakopstukken zo makkelijk in te rekenen zouden zijn.

Bedankt voor deze reis door Italië.

- Best pittig maar toch wel uit te komen, dacht ik.
Tenminste als er geen fouten in zitten?*

En van een van de niet-winnaars: Klaar (3 uur werk). Wat is de hoofdprijs (voor mij)?

MUSSOLINI HOOG TE PAARD

Thom van Rossum

Toen ik onlangs de serie van de Decennale uit 1932 onder de loep nam, viel me op dat de hele serie volgens een strak schema is opgebouwd. De voorstelling op iedere zegel wordt geflankeerd door twee schuine fasciesbundels. De ontwerper, Corrado Mezzana, heeft aldus vaart in de zegels gebracht die het succes van de fascistische beweging moest symboliseren. Bovendien waren de onderschriften op de zegels citaten van Mussolini die zijn landgenoten hiermee een hart onder de riem of een klopje op de schouder wilde geven. De serie bestaat uit twintig zegels, waaronder twee voor luchtpost en twee voor expresse.

Aanvankelijk was het de bedoeling dat de hoogste waarde er een van vijftig lire zou worden met een afbeelding van de grote leider te paard, het standbeeld in het Stadio Littoriale van Bologna. Mussolini had zich bij de eerstesteenlegging in 1926 gepresenteerd op een wit paard en deze stunt vormde de aanleiding voor het standbeeld dat in 1943 weer ten val kwam, tegelijk met zijn berijder.

Aangezien zo'n hoge waarde toch maar zelden in het normale postverkeer gebruikt zou worden, zoude propagandawaarde ervan gering zijn.

Daarom werd besloten het plan te wijzigen in die zin dat de waarde van de zegel geen vijftig lire maar vijftig centesimi zou worden, het tarief voor een binnenlandse brief. Bijkomend voordeel was dat de afbeelding dan een enorme oplage zou krijgen

De ontwerper had zijn ontwerp voor die hoge waarde echter al klaar. Er moest dus een kleine wijziging worden aangebracht: 50 moest 0,50 worden. Terwijl de waarde van de andere zegels onder de 1 lira in centesimi was aangegeven, zie je bij deze zegel dat de waarde in lire is gebruikt, een restant van het oorspronkelijke ontwerp. Een ander detail is het bovenschrift: X° ANNUALE. De laatste drie letters ALE zijn bij deze zegel veel kleiner gedrukt omdat de kop van Mussolini in de weg zat. En tegenover zo'n hoge piet moet je dan inbinden.

Overigens komt de Duce nog een keer voor in de serie, namelijk op de expressezegel van 2,50 lire. Hij zweeft daar boven een bundel wimpels en vaantjes, het is net vlaggetjesdag.

Het stadion kreeg in 1945 een nieuwe naam, Stadio Comunale, maar werd in 1983 omgedoopt tot Stadio Dall'Ara, genoemd naar de legendarische voorzitter van Bologna FC 1909 die er van 1934 tot 1964 de scepter zwaaide. Het stadion is in 1990 afgebeeld op Sassone 1912.

JUBILEUMVEILING ZATERDAG 10 NOVEMBER

ZAAL OPEN 10 UUR. VEILING BEGINT OM 13.30 UUR. Einde bijeenkomst 16.00 uur.

Op deze dag o.a. een korte inleiding van onze voorzitter "Tot hoever ga ik door met verzamelen?"

Hier wordt de vraag gesteld in hoeverre het verstandig, leuk of merkwaardig is om niet alleen alle zegels van een gebied compleet te krijgen maar ook alle afwijkingen, etc.

Ieder lid vragen wij een interessant stuk of zegel van zijn of haar verzameling mee te nemen en daar mogelijk iets over te vertellen. Komt allen naar deze speciale bijeenkomst t.g.v. ons 15-jarig bestaan met Italiaanse verrassingen!

DE GROTE DECEMBERVEILING ZAL UITSLUITEND SCHRIFTELIJK PLAATS VINDEN VIA INTERNET. LEDEN KRIJGEN BERICHT PER EMAIL. LEDEN ZONDER INTERNET KRIJGEN DE VEILING-CATALOGUS THUIS GESTUURD

JUBILEUMVEILING 10 november 2012. Buitengewone, interessante veiling in het Bondsgebouw, Zeelantlaan 11 (Meubelboulevard Kanaleneiland), te Utrecht. U kunt ook tot 9 november 2012 tot 17.00 uur schriftelijk bieden per e-mail aan filitalia@upcmail.nl of via de website www.filitalia.nl of per brief/telefoon onder vermelding novemberveiling 2012 of bellen met Vincent Prange 06 533 130 00, of per brief/telefoon onder vermelding novemberveiling 2012 aan Jan de Rijke, Duinlaan 2a, 3233 EC Oostvoorne, tel. 0181-77 48 70. Inlichtingen over de kavels kunt u inwinnen bij Leo van der Meer. U kunt bij hem ook een scan, fotokopie aanvragen. **Afbeeldingen van de kavels staan op onze website.** Veilingcondities: Opslag 10%, Reclamaties binnen 24 uur na ontvangst van het materiaal. Betalingen binnen drie dagen na ontvangst van de rekening. Biedstappen: Tot 5 Euro 0,50, van 5 tot 20 Euro: 1 Euro; 20-50 Euro: 2 Euro; 50-100 Euro: 5 Euro en daarboven 10 Euro. Indien uw bieding niet overeenkomt met een van deze stappen, wordt uw bod **verlaagd** naar de vorige biedstap. Zaalbiedingen gaan voor en bij gelijke schriftelijke biedingen gaat de eerst ontvangen bieding voor. ***= postfris; ** = eerste plakker; * = meerdere plakkers; (*)= zonder gom; o = gestempeld; Br = Brief, kaart of postkaart, zie verder beschrijving; Brst = Briefstuk(je). Inzetprijzen zijn minimumprijzen. Graag verzendwijze aangeven: Aangetekend; gewone post (eigen risico), afhalen op de bijeenkomst van 10 november of anders. Let op: de kavels worden verzonden na betaling op rekening 34.68.19.369 t.n.v. Filitalia, onder vermelding van november 2012. De zaal gaat open om 10 uur, de veiling start ongeveer 13.30 uur. De bijeenkomst eindigt om +/- 16.00 uur.

**JUBILEUMVEILING VOL TOPSTUKKEN MAAR OOK PARTIJTJES
VEEL DUURDERE TOPSTUKKEN ZIJN UNIEK EN WORDEN SLECHTS EENMAAL AANGEBODEN**

ZEGELS ITALIË					
1	proeven	1863	REGNO 1863. Londense uitgifte. 8 proeven van de uiteindelijke uitgifte met opdruk SAGGIO		80,-
2	brfstuk	1863	1863. 1 c. Zie Sassone deel 1, blz 135. Francobollo usato a mezzo tipografica. RRRR	3000,-	450,-
3	o	1865	1865 20/15 c Sassone 24k, KOPSTAAND WATERMERK . Zeldzaam en ondergewaardeerd.	450,-	100,-
4	***	1879	Koning Umberto . Sassone 41, 30 c bruin postfris hoekrandstuk met plaatnummer 1	1875,-	350,-
5	o	1890	Valevole per le stampe . Sassone 51b. Opdruk ruim 3 mm verschoven.	1500,-	250,-
6	**	1893	Nozze d'argento . Non emesso. Zeldzame, niet verschenen uitgave. Sassone 64A.	1800,-	275,-
7	o	1917	Michetti 20 c (Sassone 109aa) met watermerk letters. Zeldzaam bij dit zegel.	130,-	35,-
8	o	1923	Camice nere 50 c Sassone nr. 148 met eerste dag stempel. RR	175,-	45,-
9	o	1923	Camice nere 1 lire Sassone nr. 149 met eerste dag stempel. RR	175,-	45,-
10	*	1923	50e sterfdag van Manzoni , 151-5. Zware plakker en 5 lire gedeeltelijk gom	1300,-	90,-
11	o	1923	2 opdruktypen 7½ op 85c , 135 en 136. Toch heel lastig!	131,50	35,-
12	o	1926	S. Francesco 1.25 lire met gemengde tanding 11 en 14 aan 3 zijden. Variant staat niet in Sassone!	RR?	50,-
13	o	1926	197, de 5 lire S. Francesco met 100% echt stempel. Niet gemakkelijk te vinden.	165,-	30,-
14	***	1926	206-9. Milizia in blokken van 8 series. Met plaatnummers!	360,-	90,-
15	(*)	1927	Prova d'archivio, Volta 20 c in blok. Volgens Sassone zijn maar enkele proeven bekend, dus dit blok is beslist een UNICUM. Kostte indertijd bij Italphil 500 Euro.	RRRR	300,-
16	o	1928	235/I, de 1,25 lire Filiberto in lijntanding 13 ¾ RRR	1800,-	300,-
17	o	1929	242, 1.75 lire bruin Vit. Em. III . Tanding 13¾. Paartje van 2 zegels die losgeraakt waren en nu weer bevestigd zijn (volgens Raybaudi). Staat als 2 losse zegels 9000.	9000,-	900,-
18	**	1929	Imperiale , 253f, 1.25 lire met totaal verschoven tanding RR	90,-	25,-
19	o	1930	Milizia III , 275, de 5 lire gestempeld zonder garantie	500,-	50,-
20	o	1931	299, San Antonio . De 75c in tanding 12, slecht gecentreerd maar heel goedkoop	400,-	60,-

21	o	1932	S.1505, de luchtpostserie van Dante Alighieri	725,-	75,-
22	o	1932	323, de 2.55 lire Garibaldi gestempeld, niet gekeurd	150,-	35,-
23	**	1932	S.66. Decennale della Marcia su Roma. Compleet met espressi en luchtpost	245,-	50,-
24	o	1932	E17 en 18, de expresserie van de Decennale .	202,-	35,-
25	o	1935	403, de 1,25 lire bimillenario	400,-	50,-
26	o	1937	A110, Augustus luchtpost 5 lire echt gestempeld	375,-	50,-
27	***	1941	Hitler-Mussolini 457A-C . De niet-uitgegeven serie in postfrisse luxe blokken. Staat 1450.- Wordt ingezet voor 425.-. Indien er 4 bieders zijn voor de losse serie worden de blokken opgebroken. Dan is de vaste prijs per serie: 110.-	1450,-	425,-
28	***	1930	Regno, Luchtpost nummer 25. 7.70 lire Crociera Balbo . De 7.70 lire postfris.	1100,-	220,-
29	**	1930	Nog een nummer 25, 7.70 lire Balbo . Zeer mooi gecentreerd en fris zegel.	550,-	150,-
30	***	1933	Balbo-triptiek 51M, I-NAPO	300,-	60,-
31	**	1933	Balbotriptieken , 51/52, I-ARAM, mooie complete set van 2	350,-	120,-
32	o	1934	Roma-Buenos Aires , S. 1511 nagestempeld.	1000,-	75,-
33	bfst	1934	Roma-Buenos Aires , 58 op briefstukje met handtekening van piloot Lombardi	R	30,-
34	**	1934	Roma-Mogadiscio , 10 lire grijs, SERVIZIO DI STATO nr. 2	1100,-	325,-
35	**	1942	Propaganda di Guerra , 12A, B en C, de niet uitgegeven aanhangsels	700,-	180,-
36	bfst.	1930	Livorno, Lokaal Mussolinizegel (pagina 517). Zelden aangeboden!	275,-	90,-
37	o	1925	Espressi . Nummer 13, de 2 lire, zeer mooi gecentreerd	175,-	30,-
38	o	1924	Posta pneumatica nr. 6 20/15c zeer mooi gecentreerd en echt gestempeld	90,-	20,-
39	o	1927	Posta pneumatica nr. 13, 35c mooi gecentreerd niet echt gestempeld	500,-	30,-
40	o	1925	Italië Regno, Posta Pneumatica nr. 9, de 40c rose, stempel zonder garantie	500,-	40,-
41	o	1927	Posta Pneumatica , 11. 35/40c, stempel zonder garantie	450,-	40,-
42	o	1890	Segnatasse , 27 a. Zeer mooi gecentreerde 1 lire met kopstaand cijfer, slechts enkele exemplaren bekend. Unieke aanbieding!!	4500,-	500,-
43	o	1924	Segnatasse per vaglia , nr. 2, 40c		4,-
44	(*)	1921	BLP bruin met blauwe opdruk, nr. 4, de 40c	45,-	10,-
45	***	1924	Enti parastatali , nr. 2 10c,	55,-	5,-
46	o	1924	Enti parastatali , nr. 17 en 18 echt gestempeld	48,-	9,-
47	(*)	1946	2 zegels van de semi-officiële uitgave verzetslieden		5,-
			REPUBBLICA		
48	o	1949	600, Rep. Romana 100 lire	160,-	25,-
49	o	1948	A147, 200 lire S. Caterina luchtpost	30,-	6,-
50	***	1949	612, de 50 lire Volta en 619, de 55 lire UNESCO	215,-	25,-
51	o	1992	2029, 750 lire Giornata filatelica , echt gelopen zelfklevend zegel. Moeilijk te vinden.	4,-	1,-
			GEBIEDEN EN KOLONIËN		
52	o	1918	Occ. Austriaca Friuli-Veneto , nr. 2 gelig papier	150,-	15,-
53	**	1918	Trentino-Alto Adige , S.2 serie van 9 overdrukt Venezia Tridentina KOOPJE	750,-	80,-
54	***/**	1918	Trento e Trieste , segnatasse S.3	360,-	75,-
55	o	1919	Dalmazia , segnatasse nr.3, de 2 lire	180,-	30,-
56	**	1919	Dalmazia , Espr. 2 (non emessi). Mooi gecentreerd!	600,-	70,-
57	***	1944	Occ. Croata. Sebenico . S.1 Cpl. serie gekeurd A en E Diena	400,-	100,-
58	o	1874	Levante , Estero. Nr.9 de 2 lire Estero. Echt gestempeld gekeurd Colla RRR	1300,-	250,-
59	**	1912	EGEO , nr. 1 en 2	140,-	12,-
60	o	1916	EGEO , nr. 8, de 20/15 c van alle 13 eilanden mooi gestempeld RRR	625,-	100,-
61	**	1930	Calino S.46, de Ferrucciserie	32,-	7,-
62	**	1933	EGEO , S.31. De Zeppelinserie, mist de 3 lire Zeer Goedkoop	550,-	45,-

63	***	1934	EGEO , Luchtpost S.33. Ala stilizzata	75,-	20,-
64	***	1924	ERITREA Manzoni, 3 lage waarden 71,72,73,	112,50	15,-
65	***	1927	ERITREA , pakketpost 10c.nr. 22, gesigneerd A. Diena, geen garantie	16500,-	150,-
66	o	1920	ERITREA . Segnatasse 22, de 2 lire gestempeld. Topstuk	1650,-	200,-
67	o	1927	ERITREA . Espresso nr. 8 zwarte opdruk 1.25/60c Zeer zeldzaam!! Topper.	1600,-	350,-
68	***	1937	LIBIA . Sassone 145. De 10 lire t. 11. Postfris. Zeer goedkoop!	2250,-	350,-
69	***	1926	OLTRE GIUBA , Espresso 1,2. Postfris	300,-	50,-
70	***	1940	ALBANIA . Occ. Greca. S.11 gehele opdrukkuitgave. Per stuk (1 serie) vaste prijs	500,-	50,-
71	***	1951	Libia/Fezzan . Regno ind. Pagina 991, S.3 Zeldzaam	1100,-	110,-
72	***	1952	Regno unito di Libia . P.993/ S.1 Mooie randstukken	150,-	20,-
73	***	1952	Regno unito di Libia . Dienstserie, zie pagina 1000. S. 74	70,-	10,-
74	***	1953	TRIEST A . Italia turrita S.29	30,-	7,-
75	***	1960	San Marino , Blokken Olympiade. 3 ex. 19, 20, 21	14,-	4,-
76	***	1934	VATICAN , S.7. De Provvisoria serie. Postfris in perfecte staat. Met keurstempel Jonen en NVPH-garantie certificaat. Komt nooit weer voor deze prijs!	4000,-	800,-
PARTIJTJES, ALBUMS, BIJZONDERHEDEN					
77	*/o	1919	Bolzano Porten alles door elkaar op 2 grote insteekkaarten Hoge cw	2000,-	120,-
78	o	oud	Gebieden en kolonien op insteekkaartje	150,-	5,-
79	o	na 2000	Italië, 15 zegels meest recent		2,-
80	o	na 2000	Italië, 24 zegels meest recent		4,-
81	o	na 2000	Italië, 22 zegels meest recent		4,-
82	o	na 2000	Italië 22 zegels meest recent		4,-
83	o	na 2000	Italie, zegels en 1 blokje op 3 kaartjes		4,-
84	o/**		Vaticaan , partijtje blokjes van 4, serie en gestempeld blok		bod
85	o	na 2000	San Marino , 22 zegels echt gestempeld		4,-
STOCKBOEKEN, ALBUMS					
86	album		Italie , zegels in album en op stockbladen. Leuke uitzoekpartij		50,-
87	stboeken		2 stockboeken met modern postfris Vaticaan		50,-
88	stboeken		2 stockboeken Italie . Gewoon materiaal. Veel doubletten. Uitzoeken!		30,-
89	albums		Vaticaan . 2 zeer mooie falzlose DAVOalbums in cassettes tot 1992. Laatste jaren aardig gevuld		35,-
90	album		Leeg zeldzaam falzlos Marini album van de Italiaanse kolonien incl Egeo RRR		100,-
BRIEVEN, POSTHISTORIE, ZELDZAAMHEDEN					
91	doc	1944	Nooddocument uit bevrijd Bari met VEIII-zegel van de Regio Esercito		20,-
92	br.	2012	Italië. Prachtfrankering op R.brief 3027 2x en 2830		3,-
93	br.	1933	Nederlandse Balbovlucht naar NY met alleen de 7½ gulden gefrankeerd. Superzeldzaam. Dit is briefnummer 2095. In Sassone is afgebeeld briefnummer 2094! Sassonenr GP43	5750,-	1200,-
94	br /doc.	1924	Historische brief met inhoud van MUSSOLINIA (voorloper Beatlemania)		40,-
95	krt.	1909	Sassone P2, Circuit van Brescia . Met spec. Stempel en vignet	1250,-	120,-
96	krt.	1908	Turijn-Venezia door Delagrangé . Prachtkaart. Zeer zeldzaam		120,-
97	krt.	1910	Cicuit Milaan . Sassone P7 (4750.-) helaas zonder speciaal stempel		100,-
98	krt.	1911	Genietroepen (balloneenheid) Prachtkaart met speciaal stempel		60,-
99	br	1926	1e vl. Brindisi-Constantinopel . Door Aeroespresso.(Sass. 67)	400,-	75,-
100	br	1929	Patras-Brindisi met twee AEI-zegels. Spectaculaire brief! (Sass.159)		75,-
101	br	1930	Brindisi-Syros door Aeroespresso. RR Gekeurd Bayer. 20 ex. gevlogen		75,-
102	br	1938	Eerste vlucht Addis Abeba-Massaua-Roma . Met het zeldzaamste mechanisch stempel van de koloniën	250,-	75,-
103	br.	1937	Rodi-Haifa . 1e vlucht staat 150.- met de serie S.33 (op brief 550.-)	700,-	100,-
LATI-Brieven					
104	br.	1940	Argentinië-Frankrijk . V: 13.3.1940. Aankomst: 18.4.1940		50,-

105	br.	1941	Argentinië-Vichy Frankrijk. V: 26.3.1941.stempel (RR): Retour a l'envoyeur. Relations postales interrompues. (Postverbindingen verbroken). Zeldzaam stempel!	50,-	
106	br.	1941	Bolivia-Duitsland. Onleesbaar vertrekstempel. Met strook en mechanische censuur.	10,-	
107	br.	1940	20.4.1940. Argentinië-U.K. Zeldzaam!! In de korte periode dat dat nog kon. Geen censuur!!	50,-	
108	br.	1941	13.12.1941. Allerlaatste LATI-vlucht Brazilië-Duitsland op spec. envelop. Zeer mooi.	75,-	
EIGENAARDIGHEDEN					
109	krt.	1893	Ned Indië-San Marino!! Kaart naar Otto Bickel met vraag om proefzending RRR	20,-	
110	br	1910	Prachtige Art Nouveau envelop naar Max Bergmann Leipzig (wereldberoemde biochemicus)	35,-	
111	krt.	1921	Kaart met afbeelding diploma van kurkfabriek (wijn)	20,-	
112	krt.	1924	Kaart met afbeelding radiator. Perfin (verkeerdom) SNR (Soc Naz. Radiatori)	25,-	
113	krt.	1941	PNF Dopolavoro Propagandakaart via PM 33 (Joeg.) naar Modena	25,-	
114	br	1941	Brief uit Verona met Duitse censuur naar de firma Bechstein met grote afbeelding van een klavier	15,-	
MOOIE FRANKERINGEN OP BRIEF					
115	krt.	1924	Briefkaart met de 60c blauw (157)	275,-	50,-
116	krt.	1924	Nog zo'n kaart met de 60c 157 afgestempeld met Vota la lista Nazionale	275,-	50,-
117	br	1926	Aangetekende brief. Met 4 verschillende zegels, totaal 3,25 lire met o.a. 182	600,-	100,-
118	br	1930	Luchtpostbrief naar USA, 4,50 lire met PA 4,6 en 15	175,-	3,-
119	br.	1935	Valori gemelli, 4 verschillende bruine zegels van 30c. (249,278, 385, 389) op brief	235,-	45,-
120	br.	1931	Valori gemelli, 3 verschillende rode zegels van 75c. (296,299, 385, 389) op brief	985,-	200,-
121	br.	1932	R.brief naar Zwitserland met A32, 322, A26, 310	830,-	125,-
122	br.	1932	R.brief naar Zwitserland met A27, 316, 320, 317	230,-	50,-
123	br.	1932	Luchtpostbrief naar Zwitserland met 312, A35, A36	1325,-	250,-
124	br.	1933	Luchtpostbrief naar Parijs met 327, 331, 334 en A43. Met sluitzegel van Garibaldi.	280,-	60,-
125	krt.	1935	Speciale kaart Littoriali naar Duitsland met S.78	80,-	25,-
126	br.	1935	Prachtbrief Ala Littoria etiket met 398 (6x), en 411	175,-	25,-
126A	br.	1932	Superbrief naar Zwitserland met 310, A32 en A33	270,-	55,-
Catalogi, boeken etc. Opruiming! Opbrengst voor Filitalia! Meebieden!!					
127	lit.	2002	The first postage dues of Holland, 302 pagina's. Nieuw!		bod
128	lit.	1990	Stamp World book 1990 met 2 proefvellen. Zeldzaam boek!		bod
129	lit.	2012	jusqu'a Hand Stamps 376 pagina's . Nieuw! Nieuwprijs 45.- Bieden vanaf		20,-
130	lit.	1998	Airmail Operations during WW2. Nieuwstaat. 930 pagina's dikke encyclopedie. Bieden vanaf:		25,-
131	catalogus	2000	Unificato Junior (Republiek, San Marino, Vaticaan, SMOM)		bod
132	catalogus	2012	Sassone 1 en 2. Volledige catalogus Italiaans gebied		20,-
133	boek	1940?	De Wereld van Boven door A. Viruly, Illustraties Thorn Leeser.		bod
134	album		Leeg Marini-album van Italië		bod
135	stockboek		Met ongeveer 20 blokken van Noord-Korea		bod
136	stockboek		Met plaatjesgoed exotica		bod
137	doos		DDR gestempeld. Afgeweekt 750 gram		bod
138	doos		Zwitserland/Frankrijk afgeweekt, 250 gram		bod
139	doos/zak		West-Duitsland, afgeweekt (1 kilo) en niet-afgeweekt (500gr.)		bod
Postzegels, later ingezonden, Opbrengst voor inzenders					
140	***	1923	Levant, Costantinopoli, Espressi 4	22,50	4,-
141	***	1989	Repubblica libretto. Sas 14	60,-	8,-
142	*	1922	Levante espresso. Sas 2, gom tropisch	600,-	75,-

143	**	1940	Albania segnatasse. Sas 1/5	400,-	65,-
144	**8	1918-19	Trentino Alto Adige segnatasse provvisori. BZ1 5/7	45,-	6,-
145	***	1918-19	Trentino Alto Adige segnatasse provvisori. BZ1 8/10	315,-	30,-
146	**	1918-19	Trentino Alto Adige segnatasse provvisori. BZ3 10	130,-	15,-
147	**	1918-19	Trentino Alto Adige segnatasse provvisori. BZ3 76	150,-	15,-
148	***	1918-19	Trentino Alto Adige segnatasse provvisori. BZ3 80/82	67,50	7,-
149	o	1918-19	Trentino Alto Adige segnatasse provvisori. BZ3 82	35,-	6,-
150	**	1918-19	Trentino Alto Adige segnatasse provvisori. BZ3 87	45,-	5,-
151	verz.	1939/40	Italiaanse en Duitse bezetting Albanië , bijna compleet ongestempeld		40,-
152	br	1944	Cattaro Occ. Tedesca. Sas 7-10 op brief naar Berlijn (niet gelopen)	320,-	30,-
153	vignet		Campanile S. Marco 25 centesimi, imitatie van postzegel		15,-
154	vignet	1908	Aardbevingsvignetten , Messina 1908 op grijs carton 11 Hongaarse waarden, gestempeld Palmi Reggio Cal. 28 12 08		50,-
155	br	1915	Censuurbrief aangetekend, met decoratieve overfranking.		bod
156	o	1879	Umberto I, Sas 40 de 25 c mooi gebruikt in blok van 4	1100,-	90,-
157	br		Schoenendoos met grote hoeveelheid (meer dan 200) brieven van Italië, meest voor 1945.		150,-
158			Vaticaan .verzameling in mooi DAVO-album Van 1963 t/m 1992 postfris vrijwel cpl. Prachtige basis om verder te verzamelen. Uiterst gunstige inzet.		45,-

De kavels van de Jubileumveiling staan allemaal afgebeeld op www.filitalia.nl behalve de albums en catalogi!

CHE COSA DICE?

Bolaffi en de Olympische Spelen

Uw redacteur is al enige jaren lid van de AIJP, de internationale organisatie van filatelistische journalisten. Deze organisatie geeft ook een tijdschrift uit met soms interessante nieuwtjes waaruit ik het volgende nu put:

Er zullen dit jaar heel wat minder postadministraties zijn die Olympische postzegels zullen gaan uitgeven. Wat is namelijk het geval? Tot nog toe was het zo dat de postadministraties van elk zegel met de afbeelding van de vijf verbonden Olympische ringen 1500 ongestempelde exemplaren aan de organisatie moesten afstaan. Dat was wat we tegenwoordig een win-winsituatie noemen, want die bedrukte papiertjes kosten de posterijen natuurlijk bijna geen cent en het IOC kon de zegels via zijn officiële agent, de ons bekende firma Bolaffi S.A., met een leuke winst aan de handel kwijt. Maar met het teruglopen van de economie nam ook het winstbejag bij het IOC toe en zo kwam het dat de postorganisaties van nu af 10% voor het gebruik van het geestelijk eigendom van het Olympische logo moeten betalen.

Bij de miljoenenoplagen van tegenwoordig kan dat aardig in de papieren lopen en daarom hebben de

posterijen van Bahrain, Zwitserland, Slowakije en Denemarken al aangekondigd geen Olympische zegels meer uit te geven. (Wat een gemis! Maar niet heus...).

Tentoonstellingen

Wel eens meegedaan aan een internationale tentoonstelling? Begin dan alvast maar te sparen. In het orgaan van de AIJP las ik het volgende staatje van wat er tegenwoordig gevraagd wordt aan kadergelden (prijzen per kader):

Indonesië 2012 \$60, wedstrijdklasse \$120, literatuurklasse \$90, jeugd gratis

Thailand 2013 \$99, wedstrijdklasse \$99, literatuurklasse \$166,50, jeugd \$99 (schande!!)

Japan 2011 \$65, wedstrijdklasse \$130, literatuurklasse \$75, jeugd gratis

Tel daar dan nog eens het risico bij op dat je verzameling kan zoek raken of misschien maanden lang bij de douane blijft liggen. Bovendien laten de meeste bezoekers aan de tentoonstellingen de verzamelingen sowieso links liggen om snel naar de handelarenstands te rennen. Al met al zal de animo om nog mee te doen toch aardig teruglopen, denk ik zo.

Uit de oude doos

Jaren geleden kocht ik op onze eigen Filitalia-veiling een stapel oude Italiaanse filatelistische tijdschriftjes. Er zaten zelfs blaadjes uit 1896 tussen! Ik las in Il Filatelico Italiano van 16 januari 1916 dat Duitsland met 153.187 brievenbussen nummer 1 in Europa was, Frankrijk met 83.100 bussen was tweede, Engeland derde met 69.332 bussen, Oostenrijk vierde met 40.317 en Italië was vijfde met 27.769 bussen. De laatste plaatsen werden bezet door Griekenland (903), Luxemburg (818) en Turkije (486 brievenbussen).

In L'Italia Filatelica van januari 1924 stond een mooi verhaal over de verkoop van de Manzoni-serie in Milaan. De verkoop duurde maar dertig dagen. Het postkantoor kreeg maar 1500 stuks van het 5 lire-zegel, dus mochten er per dag maar 50 exemplaren van dit zegel verkocht worden. Het publiek stond rijen dik voor het loket. De verkoop beperkte zich tot hooguit twee series per persoon. Werklozen konden een aardig centje bijverdienen als zij uren in de rij wilden staan voor de

wanhopige handelaren. Maak je tegenwoordig alleen nog maar mee bij de verkoop van de Apple I-Pad!

In hetzelfde nummer staat overigens nog een curieus bericht over een Nederlandse handelaar, die in een hotel in Berlijn bestolen werd. Uit zijn zwaar beveiligde houten koffer werden drie albums gestolen. Drie dagen later meldde zich de conciërge bij de politie met de drie albums die ergens in de hal van het hotel hadden gelegen. De duurste zegels waren eruit gehaald. De boel was bij Lloyds verzekerd voor 840.000 goudmark, een bedrag waar je in die tijd half Amsterdam voor kon kopen. (Een vierkamerwoning in Berlijn kostte toen 24.000 goudmark). Lloyds loofde een bedrag van 100.000 goudmark uit voor het terugvinden van de spullen.

Hoe het afliep is mij niet bekend. Het is een curieus verhaal dat mij deed denken aan de bekende postzegelhandelaar in Bloemendaal die eind vorige eeuw in zijn villa beroofd werd voor enige tonnen aan postzegels. Later bleek dit een poging te zijn om de verzekering op te lichten.

UMBERTO II, EEN KONING VAN KORTE DUUR

Thom van Rossum

Victor Emanuel III (1869-1947) was een man die niet zo van veranderingen hield: 'Langzaam aan dan breekt het lijntje niet' zou je hem als leefregel kunnen toedichten. In het Italiaans is er ook een spreekwoord waaraan hij zich streng gehouden heeft: 'Chi va piano, va sano e lontano': wie langzaam loopt, loopt gezond en kan ver komen. Het is zelfs zo ver met hem gekomen dat hij de troon 46 jaar bezet heeft, van 1900 tot 1946.

In die periode is hem verschillende malen te verstaan gegeven dat hij beter kon aftreden ten gunste van zijn zoon, maar de kleine papa wist niet van wijken. Umberto moest wachten tot 1946 maar toen was de houdbaarheid van het koningschap in Italië al dicht bij de uiterste datum gekomen.

Umberto (1904-1983) was in naam bevelhebber van het Italiaanse leger maar het echte commando lag bij premier Mussolini. Umberto en Mussolini waren overeengekomen altijd op afstand van elkaar te blijven. Er wordt wel beweerd dat de *Duce* een geheim dossier over de kroonprins had, maar dit is voor zover bekend nooit gevonden. In het Italiaanse koningshuis, het Huis van Savoye, bestond de traditie dat slechts één lid van de

familie tegelijkertijd regeerde. Daarom hield Umberto zich afzijdig van de politiek. Hij zondigde hier eenmaal tegen toen hij voor een prinselijk huwelijk in Duitsland was en op zijn eigen houtje een ontmoeting met Adolf Hitler wilde arrangeren. De Italiaanse regering achtte dit ongepast en verbande hem nu echt uit de politiek.

In 1943 was de vrouw van Umberto, prinses Marie-José van België (1906-2001), betrokken bij een vergeefse poging om een vredesverdrag tussen Italië en Amerika te sluiten. Een zekere Giovanni Battista Montini - de latere paus Paulus VI - werkte hieraan mee. Victor Emanuel steunde deze poging niet en Umberto was er niet (direct) bij betrokken. Marie-José heeft de Amerikaanse agenten nooit kunnen ontmoeten en werd met haar kinderen naar Sarre (Valle d'Aosta) gezonden en voortaan verre gehouden van de politiek.

In 1941 waren de geallieerden Italiaans Oost-Afrika en Libië binnengevallen en toen in 1943 ook Sicilië was ingenomen, werd duidelijk hoe het conflict zou eindigen. De steun voor Mussolini viel weg en Victor Emanuel kreeg ten slotte zo'n sterke positie dat hij zijn premier in juli 1943 kon laten

afzetten en arresteren. Daarna sloot Italië een aparte vrede met de geallieerden en liep het dus over naar het kamp van de uiteindelijke overwinnaars. Zo kwam er dus een deling in het koninkrijk want de Duitsers bezetten toen snel de noordelijk helft van Italië terwijl de geallieerden heer en meester werden in het zuidelijke deel. Victor Emanuel stond voor een dilemma: enerzijds zijn heilige plicht als koning nakomen en anderzijds de realiteit van de situatie inzien. Hij weigerde echter om als koning af te treden maar trok zich terug van de politieke zaken ten gunste van zijn zoon. Zo werd Umberto benoemd tot gevolmachtigd algemeen plaatsvervanger (*luogotenente generale*) om in naam van zijn vader op te treden.

Umberto kreeg veel lof toegezwaid voor de manier waarop hij samenwerkte met de geallieerden en het verzet voortzette tegen de Duitsers en de marionettenregering in het noorden (de *Repubblica Sociale Italiana* – RSI) die door Mussolini geleid werd nadat hij op 12 september 1943 door Duitse elitetroepen was bevrijd uit de Gran Sasso in de Abruzzes.

Victor Emanuel trad op 9 mei 1946 aan de vooravond van een referendum over de toekomst van de monarchie af ten gunste van zijn zoon. Zegge en schrijve 33 dagen heeft Umberto officieel op de troon gezeten - van 9 mei tot 12 juni 1946, vandaar zijn bijnaam Meikoning - en toen was het over.

Het volk had in een referendum gekozen voor de republiek en dat betekende dus het einde van het koninkrijk Italië. Er waren tien miljoen stemmen uitgebracht voor het koninkrijk tegen twaalf miljoen voor de republiek en de meeste stemmen gelden. Enrico de Nicola werd op 28 juni het eerste voorlopige staatshoofd (*capo provvisorio dello Stato*) en hij bleef dat tot 11 mei 1948. Premier Alcide de Gasperi nam de politieke leiding als eerste premier. In veel Italiaanse steden en dorpen kun je nog steeds op een bord bij het stadhuis zien hoe de stemmenverhouding in die gemeente precies was.

Meteen na zijn abdicatie als koning Umberto II kwam er ook een eind aan zijn huwelijk. Het paar ging gescheiden in ballingschap: Umberto vestigde zich in Portugal en Marie-José trok met de kinderen naar Zwitserland.

Er waren sterke geruchten dat de onttroonde koning een playboy was met een biseksuele voorkeur. Velen geloven dat dit de reden was dat

het Vaticaan de monarchie niet heeft gesteund tijdens het referendum. Buitenlandse regeringen die de Italiaanse monarchie voorspoed misgunden, gebruikten deze informatie ook om het beeld van de koning zwart te maken. Umberto zou na zijn verbanning nog 35 jaar in leven blijven en was als ‘grootvader van Europa’ een geziene gast op Koninklijke huwelijken.

De Italiaanse grondwet van 1947 verbood alle mannelijke troonopvolgers uit het Huis van Savoye Italiaans grondgebied te betreden. Vrouwelijke leden van de familie mochten Italië wel betreden, maar deden dit uit respect voor Umberto niet.

De ambtsperiode van Umberto II is filatelistisch niet geboekstaafd, dat was ook niet mogelijk voor zo'n korte periode. Drie postzegels die van hem verschenen zijn, dateren uit 1930 ter gelegenheid van zijn huwelijk. Ook staat er in de CEI een knullig uitgevoerd vignet dat door de monarchisten voor brieven gebruikt zou zijn.

Van de 1 en 10 lire werden ook nog velletjes uitgegeven. Wat een hoog voorhoofd trouwens!

Toch is het koningschap van Umberto II filatelistisch gesproken wel interessant. Zo kan je een verzameling opzetten van brieven met interessante mengfrankeringen, die gedurende die 33 dagen hebben gelopen.

Briefkaart verzonden vanuit Monza op 10 juni 1946, twee dagen voor het einde van het koningschap van Umberto II. Let op de mengfrankering van twee 50 centesimi Luogotenenza-zegels en de 2 lire van de nieuwe Democratica-serie, totaal 3 lire.

Toen Umberto op zijn sterfbed lag, heeft de Italiaanse president Sandro Pertini nog getracht hem te laten terugkeren naar Italië zodat hij daar zijn laatste adem kon uitblazen. Maar voordat de formaliteiten tot een grondwetswijziging waren voltooid, stierf Umberto op 18 maart 1983. Geen enkel lid van de Italiaanse regering woonde de begrafenis bij in de abdij van Hautecombe (Savoie, Frankrijk). Achteraf betreurde premier Andreotti deze opvallende omissie tegenover de man die een prijzenswaardige koning voor Italië had kunnen worden. De flirt van Umberto's vader Victor Emanuel III met het fascisme had de monarchie echter definitief ondermijnd. Koning Umberto heeft moeten betalen voor de zonden van zijn voorganger. En toen hij in 1946 afstand deed van de troon, kreeg de 99-jarige heerschappij van het Huis van Savoye dus een rustige begrafenis.

Geruchten als zou Marie-José rond 1937 een verhouding met Mussolini hebben gehad, waarvan sprake is in de memoires van diens zoon Romano, zijn nooit bevestigd. De Meikoningin stierf in 2001 op 94-jarige leeftijd in Genève. Zij werd begraven in dezelfde abdij waar haar man ligt.

Weinigen weten dat Umberto nog voordat hij in ballingschap ging een kist met kroonjuwelen in een

bankkluis heeft achtergelaten, met de aantekening dat de onschatbare inhoud 'moest worden teruggegeven aan de rechtmatige eigenaar'. Hij liet in het midden of dit verwees naar zijn familie of naar het Italiaanse volk. Zijn dochter Maria Gabrielle heeft alle geruchten de kop ingedrukt dat de familie aanspraak zou maken op de kostbare juwelen. Ze heeft de hoop uitgedrukt dat deze familiestukken zullen worden tentoongesteld, zoals de Britse kroonjuwelen in de Tower of London.

Dit zegel werd in een serie van 13 stuks uitgegeven. Dom om dit aantal te nemen!

SASSONE 2013: NIETS VERANDERD!

Ik sta er heel verbaasd over dat men bij Sassone jaar na jaar catalogi blijft uitgeven met nagenoeg onveranderde prijzen. In de inleiding kondigt de uitgever al aan dat er in de nieuwe editie op kleine prijsverhogingen na weinig veranderd is. Dit, ondanks de crisis die steeds meer mensen in Italië schijnt te raken.

Wij, Italië-verzamelaars in Nederland, merken daar niet veel van want de Italiaanse handel en veilinghuizen blijven onverminderd hoge prijzen van ruim 50% cataloguswaarde vragen. Het resultaat zie je dagelijks op eBay en Delcampe: hoge prijzen, minder aanbod. Het gevolg is wel dat er via internet veel minder verkocht wordt.

In Sassone deel 1 (de afgesloten gebieden zoals Italiaans Koninkrijk, Triëst A/B en koloniën) is in vergelijking tot vorig jaar alleen het gestempelde materiaal van Regno en Triëst A en B (heel gek, want de vraag is nagenoeg nihil) wat gestegen. Maar ik schat dat tenminste 80% van de prijzen onveranderd zijn.

Een uitzondering vormen de koloniën. Over vrijwel de gehele linie (vooral het goedkopere materiaal) zijn de prijzen hier 5-10% gestegen, maar dat heeft natuurlijk te maken met het feit dat wij in ons blad al jaren roepen dat dit gebied sterk ondergewaardeerd is (grapje).

Nog erger is het gesteld bij deel 2. Ik heb tientallen pagina's naast elkaar gelegd en heb het ten slotte opgegeven. Niet één prijs is er veranderd. Dit deel is dus alleen aan te schaffen vanwege de nieuwe uitgften.

Ik begrijp hier allemaal niets van. Sassone zou er goed aan doen jaarlijks een supplement van de nieuwe uitgften te drukken en dan eens in de twee of drie jaar een volledig gereviseerde catalogus uit te geven. Het spaart de Italië-verzamelaars heel veel kosten. En ergernis.

GEPROMOVEERD: VAN ERRORI NAAR DIVERSI!

Bij het doorsnuffelen van de nieuwe catalogi 2013 ben ik op iets heel merkwaardigs gestuit, waarvan ik van harte hoop dat het een eenmalige vergissing is. Afwijkingen in tandingen en druk worden in de Sassone en andere catalogi aangegeven met een kleiner getal met de toevoeging van een letter.

Latere uitgften of non emessi van een serie met hetzelfde zegelbeeld met een andere waarde of in een andere kleur krijgen in de Sassone altijd een vetgedrukt hoofdnummer met de toevoeging van een hoofdletter. Zo hebben de drie non emessi van de Hitler-Mussoliniserie uit 1941 de aanduiding **457A**, **457B** en **457C** en de niet-uitgegeven 15c grijs van de Danteserie uit 1921 het hoofdnummer **116A**. Deze nummers hebben allemaal al heel lang een plek in de Italiaanse albums gekregen.

Zegels, waarbij de drukker per ongeluk vergeten was een opdruk voor de koloniën te plaatsen hebben ook een A nummer, zie **210A**, **220A-223A**. Daar is nu opeens zonder enige toelichting **122A** bijgekomen, de 25c Vittorio Veneto in violet i.p.v. blauw. Heel merkwaardig, dat na bijna een eeuw deze kleurafwijking is opgedoken, aangezien dit zegel nooit in een andere kleur voor de koloniën is gebruikt. Zou het dan echt geen etalagezegel van de een of andere postzegelwinkel zijn, waarbij onder de invloed van de zon blauw in paars is veranderd?

Bij de beroemde Pittorica-zegels van Libië zijn ook heel veel fouten gemaakt bij het drukken van de middenstukken in een tweede kleur. Veel kopstaande middenstukken, die gewoon aan het loket werden verkocht, maar ook vergissingen in kleur. De kopstaande zegels kregen gewoon een klein getal met een alfabetische toevoeging. Kijk maar bijgaande nummers 23c t/m 28c, waarvan de laatste alleen gestempeld bekend is. Op de voorpagina laat ik u ook nog een leuke brief met de 5c met kopstaand middenstuk zien als bewijs dat deze zegels gewoon over de toonbank gingen en geen gejat drukuitschot zijn.

Maar nu komt het: de 5c, 30c en 50c zijn ook met een middenstuk in verkeerde kleur gedrukt. Heel begrijpelijk, want de kaders zijn allemaal zwart en een vergissing bij het kiezen van een kleur voor het middenstuk is dan snel gemaakt. Zo kan je de 5c vinden met het middenstuk in de bruine kleur van de 2c en de 50c met de bruine kleur van de 30c.

Van de 30c met de kleur van de 50c is ooit maar 1 exemplaar gevonden, dus die kan ik u niet laten zien. In de catalogus van 2011 (en de vorige jaren) kregen deze vergissingen de nummer 23b, 27b en 28b en werden vermeld onder het kopje Errori di colore (Vergissing van kleur).

Errori di colore.			
23b	5 c. nero e rosso bruno	2.500,00	✓
27b	30 c. nero e oliva	750,00	-
28b	50 c. nero e bruno	1.500,00	-
Il n. 28b ha la dentellatura fortemente spostata (quasi a metà del disegno); con discreta centratura vale € 1.500,00 +; € 3.000,00 +.			
Del n. 27b è noto un solo esemplare (usato); anche del n. 28b usato è noto un solo esemplare (con centratura discreta).			

In de editie 2013 krijgen deze drie afwijkingen een prominentere plek (met afbeelding) onder de kop *Colori diversi* en de nummers zijn veranderd in de hoofdnummers **23A, 27A en 28A**.

Colori diversi

23A	5 c. nero e rosso bruno	2.500,00	-
27A	30 c. nero e oliva	750,00	-
28A	50 c. nero e bruno	1.500,00	-

Il n. 28A ha la dentellatura fortemente spostata (quasi a metà del disegno); con discreta centratura vale € 1.500,00 +; € 3.000,00 +.

Del n. 27A è noto un solo esemplare (usato); anche del n. 28A usato è noto un solo esemplare (con centratura discreta).

Le varietà nuove di questa emissione, con gomma integra, valgono il doppio del prezzo indicato.

Naar mijn mening ten onrechte, omdat het gaat om een vergissing van een drukker en geen welbewuste uitgave. Nu maar hopen, dat de albummakers Sassone niet volgen in de promotie van deze afwijkingen tot hoofdnummer!

In plaats hiervan had Sassone er beter aan gedaan te vermelden dat de 50c tot tweemaal toe met een bruine kleur in plaats van groen is gedrukt: eenmaal in donkerbruin (en altijd verschoven, misschien toch drukuitschot) en een andere keer in het roodbruin van de 2c, keurig in register. (Zie afbeeldingen hieronder).

(VP)

CHE COSA DICE?

Ons jubileum

Zoals u weet bestaan we dit jaar vijftien jaar en dat willen wij wel een beetje vieren. Een van de eerste

plannen was het samenstellen van een boekje met een bundeling van artikelen uit ons clubblad. Dat zou een mooie gelegenheid zijn om enkele verhalen uit de zwarte periode nu mooi in kleur te laten verschijnen. Wij hebben offertes aangevraagd bij diverse drukkerijen en de prijs van zo'n boekje komt neer op ongeveer 15 euro bij 150 stuks. Niet gek dus en een uitgave die onze kas wel kan verdragen.

Een andere zaak is dat het selecteren van de verhalen, het gedeeltelijk herschrijven, het bijeenzoeken van de illustraties en het druk gereed maken van de lay-out eigenlijk een onbegonnen werk is voor twee man. Wij zijn daarom op zoek naar een professionele kracht die in ieder geval het lay-outgedeelte van ons kan overnemen (voor niet te veel geld). Ook zijn we nog op zoek naar sponsors en adverteerders in het boekje. Al met al: een reuze klus, die hopelijk in 2013 echt zijn beslag zal krijgen!

De eindejaarsbeurs (28 en 29 december).

Op de Eindejaarsbeurs in Barneveld hebben wij een propagandastand waar wij wat reclame voor onze onvolprezen club willen maken. Tevens zorgen wij ervoor dat de postzegelbeurs voor de jeugd ook flink van Italiaanse zegels zal zijn voorzien. Op onze stand zullen wij ook gratis zakjes met Italiaanse postzegels uitdelen. Nu maar hopen dat de mensen op onze lepeltjes, koffiekoppen en ander promotiemateriaal afkomen!

De gratis Filakrant

Op deze beurs en ook op andere beurzen zal de gratis Filakrant worden verspreid. In het blad zullen enige artikelen verschijnen die de aandacht op onze vereniging vestigen.

Dit Jubileumnummer

U heeft thans een dubbelnummer van ons blad in handen en daarmee is het decembernummer vervallen. Onze grote, schriftelijke winterveiling gaat echter wel door. U krijgt tijdig een email zodra de winterveiling op onze website staat. Leden, die nog geen email hebben, krijgen de veilinglijst in drukvorm toegezonden.

De Jubileumveiling

Zoals u in dit nummer ziet hebben wij een jubileumveiling samengesteld met vele topstukken tegen zeer betaalbare inzetten. Deze stukken kwamen beschikbaar omdat twee inzenders hun verzamelgebied aan het inkrimpen zijn. Worden de stukken niet verkocht, dan gaan ze onherroepelijk naar een van de grotere veilinghuizen. Deze jubileumveiling is dus de enige en laatste kans om deze toppers voor een lage prijs te verwerven.

Nu begrijpen wij best dat niet bij iedereen het geld op de rug groeit. Daarom geven wij bij grotere aankopen eenmalig de gelegenheid om deze in twee termijnen (de laatste in ieder geval voor 23 december) te voldoen. Dit echter alleen in overleg met een van de bestuursleden.

Schriftelijke bidders kunnen eveneens van deze regeling gebruik maken en ook per e-mail aangeven wat hun maximaal te besteden bedrag is.

Nu zijn er op deze veiling niet alleen topstukken te koop. Er zijn ook kleine kavels, restpartijtjes, posthistorie en literatuur in de aanbieding. Ook zijn er enkele kavels met inzet "bod". Deze zijn dit keer door o.a. ons lid Maria Frittitta aan de vereniging aangeboden. De kavels werden naar Amsterdam gebracht door haar dochter Angelica, die een wijnhandel voor de Horeca heeft. Zij zegde toe dat ook leden van Filitalia bij haar tegen Horeca inkooprijzen wijnen kunnen bestellen. Vraag even Vincent Prange voor meer informatie.

Wij wensen alle bidders heel veel succes op deze veiling.
(VP)

AGENDA

Bijeenkomsten Filitalia 2012:
10 november

Bijeenkomsten Filitalia **2013**:
Wij hebben de volgende data gereserveerd:
9 februari, 20 april, 7 september en 9 november.

Beurzen en veilingen

28 en 29 december eindejaarsbeurs Barneveld.
25 t/m 27 januari 2013 Filateliebeurs Loosdrecht.

ONS JUBILEUM: FILITALIA 15 JAAR

Zestien jaar geleden had ik het idee om een contactgroep Italië op te richten, samen met Leo Meeuwissen die ik via een handelaar had leren kennen.

Niet een studiegroep, want het gebied is zo groot dat je wel 25 of meer speciale studiegroepen kunt oprichten. Via kleine advertenties in het maandblad Filatelie waarbij ik met opzet geen telefoonnummer opgegeven had, want om een brief te schrijven moet je toch wel echt gemotiveerd zijn.

Italië verzamelaars interesse in
contactgroep en/of ruildagen incl.
L. v.d. Meer, Voorstraat 23, 2201
HJ Noordwijk.

Ik ging uit van het idee dat zegels of stukken die in je eigen verzameling niet zo passen, in een andere verzameling weer prima terecht konden komen. Ook het idee dat velen weten meer dan een, en voor iedere vraag is er vast wel iemand die het antwoord weet, was zo overtuigend dat ik na bijna een jaar wel vijftig reacties had gekregen. Eindelijk was het zover, via de bond mochten wij het zaaltje voor de eerste keer gratis gebruiken.

Ik had me veel te druk gemaakt, er spookte mij alles door het hoofd: zoals 'een Oostenrijkse club was nooit van de grond gekomen, omdat er teveel specialisten waren, met ieder zijn eigen stokpaardje'. Na slapeloze nachten was ik die zaterdag zo ziek dat ik er niet bij kon zijn...

In de eerste bijeenkomst had Vincent Prange zich aangemeld als voorzitter, en al bij de tweede samenkomst had hij een veiling meegebracht. Daarna nam hij ook nog het redacteurschap van ons blad op zich.

Na vijftien jaar kunnen we terugkijken op een leuke en gezellige vereniging, die bloeit onder de bezielende leiding van de voorzitter. En dan niet te vergeten dat hij ook nog zes keer per jaar een veiling bij elkaar krijgt, en zes keer per jaar elke keer weer ons prachtige blad (nu in kleur) voor een groot gedeelte vult met leerzame en wetenswaardige artikelen. Op naar het volgende lustrum!

Leo van der Meer

KERSTPRIJSVRAAG 2012

Thom van Rossum

In deze prijsvraag gaan we op reis. Er zijn zegels van Italië verschenen met een verwijzing naar een stad, gebied of land buiten Italië. De 37 topografische aanduidingen in de onderstaande lijst zijn terug te vinden op de zegels van Italië die verschenen zijn in de periode 1930 t/m 1990. Deze aanduidingen zijn deels in Nederlandse spelling weergegeven. Aan u de vraag welk Sassonenummer verbonden kan worden met de plaatsaanduiding. Als alle zegels van een serie

Argentinië	Engeland
Azoren	Ethiopië
Bazel	Frankfurt
Brazilië	Galway
Bristol	Guinee
Brugge	Hong Kong
Brussel	IJsland
Buenos Aires	Japan
Canarische Eilanden	Kampen

dezelfde afbeelding hebben, hoeft u maar één Sassonenummer op te geven. U kunt uw oplossing mailen naar tawvr@ziggo.nl of per brief sturen naar Thom van Rossum, Frederik Hendrikstraat 121, 3583 VJ Utrecht. De inzendtermijn is 15 januari 2013. Er zijn drie prijzen te winnen in de vorm van tegoedbonnen van 50, 25 en 10 euro die u kunt besteden in de veiling.

Goede reis bij het doornemen van deze lijst.

Lagos	Parijs (3x)
Lissabon	Peking
Londen (2x)	Peru
Lourdes	Philae (2x)
Madeira	Rode Zee
Mauritius	Sao Simao
Mogadishu	Straatsburg
Mont Blanc	Uruguay
New York (2x)	Verenigde Staten
	West-Australië

Hoewel het rijkelijk vroeg is, maar het volgende blad niet eerder verschijnt dan eind januari volgend jaar; wenst het bestuur alvast alle leden en hun dierbaren fijne feestdagen en een heel goed 2013, met uiteraard veel postzegelplezier.

Tevens willen wij u verzoeken de contributie voor volgend jaar over te maken, Euro 15, zie de voorpagina voor details, u bespaart de penningmeester veel werk.

De veilingmeester/redacteur vraagt dringend leuke kavels of partijtjes, desnoods een stockboek of verzameling om uit te kavelen.

Bijdragen voor ons mooie blad zijn ook van harte welkom.

VOORHEEN
POSTZEGELVEILING
WIGGERS DE VRIES BV

CORINPHILA

VEILINGEN IN NEDERLAND SINDS 1974
EN IN ZWITSERLAND SINDS 1926

GEVARIEERD AANBOD VAN BETERE ZEGELS,
POSTSTUKKEN, COLLECTIES EN ENGROSPOSTEN

TEVENS PRENTBRIEFKAARTEN, MUNTEN
EN PAPIERGELD

HÉT ADRES VOOR INTERNATIONALE VERKOOP

HEEMRAADSCHAPSLAAN 100
1181 VC AMSTELVEEN
NEDERLAND

TEL. +31 - (0)20 - 624 97 40
FAX +31 - (0)20 - 624 97 49
INFO@CORINPHILA.NL
WWW.CORINPHILA.NL

G.J. GARRITSEN REGISTERTAXATEUR FEDERATIE TMV

VEILINGCATALOGI DIGITAAL VIA ONZE WEBSITE,
OP AANVRAAG PER POST VERKRIJGBAAR

WILT U OOK INZENDEN VOOR EEN VAN ONZE
VOLGENDE VEILINGEN ?

GAARNE GEVEN WIJ U VRIJBLIJVEND ADVIES EN
INFORMATIE OVER ONZE VERKOOPVOORWAARDEN

COLOFON FILITALIA

voorzitter/veilingmeester/ redacteur

Vincent Prange
Prinsengracht 284 B
1016 HJ Amsterdam
Tel: 020 421 84 85
Tel: 06 533 130 00
filitalia@upcmail.nl

vice-voorzitter

Cees Ursem
Overhagenseweg 12

6883 GV Velp
Tel :026-3613906
c.ursem@chello.nl

penningmeester

Jan de Rijke
Duinlaan 2a
3233 EC Oostvoorne
Tel: 0181-774870
j.m.derijke@planet.nl
Rabobank 34 68 19 369
t.n.v. Filitalia

secretaris/ledenadministratie

Leo van den Brun
Van Kinsbergenstraat 33
2518 GV 's-Gravenhage
Tel: 06 511 40 411
secretaris@filitalia.nl

lay-out clubblad

Leo van der Meer
Kerkhofpad 29
2201 LA Noordwijk
Tel: 071 361 20 10
mieke-leo@planet.nl

rondzendleider

W.J. Jansse
Weidestraat 16
2861 TM Bergambacht
Tel: 0182-351822,
liefst tussen 20 en 22.30 uur
wjjvere@planet.nl
Rabobank 34 68 19 369
t.n.v. Filitalia

webmaster

Hans van der Velden
havel@concepts-ict.nl
Website: www.filitalia.nl